

Τα σκίτσα και άλλες πληροφορίες για το βιβλίο

Οι λέξεις που είναι τυπωμένες με **έντονο μελάνι** είναι λέξεις-κλειδιά και αποτελούν τις βασικές έννοιες της κάθε ενότητας. Με την ολοκλήρωση της ενότητας σας προτείνουμε να τις χρησιμοποιήσετε για να κάνετε την ανακεφαλαίωση του μαθήματος.

Τεχνικές, έργα παιδιών.

Προτάσεις δραστηριοτήτων.

Λίγα λόγια για το βιβλίο

Το βιβλίο που κρατάτε στα χέρια σας θα σας βοηθήσει να παρατηρείτε τον κόσμο γύρω σας προσεκτικά, να φαντάζεστε και να δημιουργείτε. Έτσι, ένα δέντρο έξω από το παράθυρο δε θα το βλέπετε μόνο σαν ένα κοινό δέντρο, αλλά ως μία σύνθεση γραμμών, μία ποικιλία χρωμάτων, που γεννούν συναισθήματα και ιδέες στον κάθε θεατή.

Μέσα από έργα καταξιωμένων καλλιτεχνών που εμπνεύστηκαν από παρόμοιες εικόνες του περιβάλλοντος, όπως για παράδειγμα από μία ανθισμένη μηλιά, από ένα γυμνό δέντρο του φθινοπώρου, θα προσπαθήσετε να ανακαλύψετε ποιες ιδέες εκφράζει το έργο, τι κρύβεται πίσω από το χρώμα, τις γραμμές ή ποια ιστορία μάς αφηγείται ο καλλιτέχνης.

Εφοδιασμένοι πια με εικόνες από το περιβάλλον, ιδέες από έργα καλλιτεχνών, αλλά και έργα παιδιών, με απλά υλικά και τεχνικές, μεγάλη φαντασία και όρεξη για δημιουργική εργασία, θα μπορείτε να πειραματίζεστε, να δημιουργείτε έργα, με το δικό σας τρόπο γραφής και έκφρασης, έργα πρωτότυπα και μοναδικά, αφού ο καθένας από σας είναι ξεχωριστός, έχει τις δικές του ιδέες, τα δικά του συναισθήματα και ικανότητες, αντιλαμβάνεται διαφορετικά τον κόσμο γύρω του και τον εκφράζει με το δικό του προσωπικό τρόπο.

Ελπίζουμε με το βιβλίο αυτό να μάθετε για την Τέχνη και τον Πολιτισμό, να διασκεδάσετε και να δημιουργήσετε εικαστικά έργα τέχνης.

Οι συγγραφείς

A

Γενικά

Ο καλλιτέχνης χρησιμοποιεί το εικαστικό λεξιλόγιο. Αυτό το λεξιλόγιο περιλαμβάνει έννοιες, όπως γραμμή, σχήμα, χρώμα, σύνθεση. Από αυτά ο καλλιτέχνης θα επιλέξει εκείνα τα μορφικά στοιχεία (γραμμή, χρώμα κ.λπ.) που ταιριάζουν καλύτερα στην ιδέα ή στο μήνυμα που θέλει να εκφράσει με το έργο του.

Για να εκφράσει ο καλλιτέχνης τις ιδέες του ή τα συναισθήματά του, επιλέγει ανάμεσα σε διάφορα υλικά εκείνο που αποδίδει καλύτερα τη μορφή και το περιεχόμενο στο εικαστικό του έργο.

Όποιο υλικό και αν επιλέξει κανείς, είναι σημαντικό να γνωρίζει τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του, ώστε πειραματίζομενος με διάφορες τεχνικές να εξοικειωθεί με το υλικό και να «υποτάξει» τις ιδέες του.

ΑΠΛΑ ΥΛΙΚΑ ΚΑΙ ΜΟΡΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Σ' αυτό το κεφάλαιο

- ▶ Θα επιλέξετε χρώματα, σχήματα, γραμμές και θα πειραματιστείτε με αυτά, για να συνθέσετε εικαστικά έργα.
- ▶ Θα γνωρίσετε το χαρτί, το ξύλο, το σύρμα, τις ψηφίδες, τον ππλό, μέσα από αντίστοιχα έργα καλλιτεχνών και παιδιών.
- ▶ Θα εξοικειωθείτε με τα κατάλληλα μέσα, εργαλεία και τις τεχνικές των διαφόρων υλικών.
- ▶ Θα δημιουργήσετε τα δικά σας έργα, ατομικά ή ομαδικά και θα τα αξιολογήσετε.

1. Χρώμα

α. Η φύση «χρωματίζει»

1

Πίσω από μακρινές κορφές ο ήλιος βασιλεύει
και τ' ουρανού τα σύνορα χίλιες βαφές αλλάζουν.

(Κώστας Κρυστάλης)

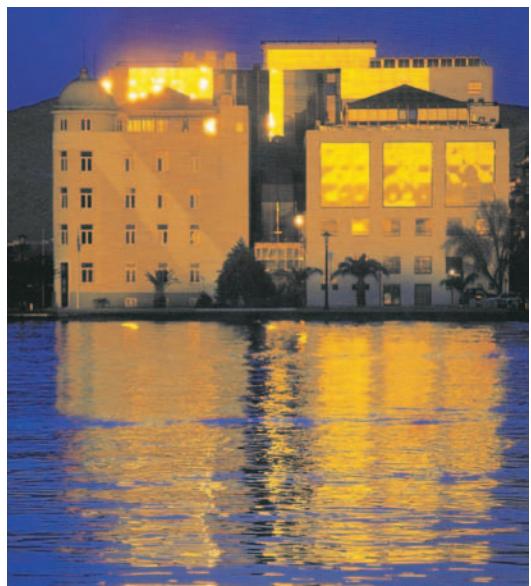

2

- ▶ Ποιο είναι το θέμα της κάθε εικόνας;
- ▶ Ποιο **χρώμα κυριαρχεί**;
- ▶ Φανταστείτε πως βρίσκεστε εκεί, στο χώρο της εικόνας! Τι αισθάνεστε;
- ▶ Ως θεατές των φωτογραφιών, αισθάνεστε τα ίδια συναισθήματα;
- ▶ Ποια στοιχεία της εικόνας προκαλούν αυτά τα **συναισθήματα**;

3

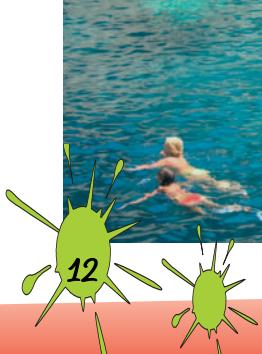
4

5

Αν θέλετε να μάθετε
περισσότερα για χρώματα
και συναισθήματα,
να ανοίξτε το Τετράδιο Εργασιών
και συνεχίστε στο μπλοκ.

Β. Οι καλλιτέχνες διαλέγουν χρώματα

Βίνσεντ Βαν Γκογκ. Καφενείο στο δρόμο. Νύχτα. 1888.

Τα χρώματα έχουν τη δυνατότητα να ανακινήσουν τα αισθησιακά βάθη των ανθρώπων.

(A. Matisse)

Ανρί Ματίς. Αρμονία σε κόκκινο. 1908-1909

Πάμπλο Πικάσο. Η τραγωδία. 1903

- ▶ Παρατηρώντας τα έργα αφηγηθείτε μία σύντομη **ιστορία**, χρησιμοποιώντας ποικιλία επιθέτων, για να χαρακτηρίσετε τις μορφές ή τα αντικείμενα της σύνθεσης.
- ▶ Ποιες **διαθέσεις** ή συναισθήματα σας προκαλούν τα έργα;
- ▶ Ποια **χρώματα** χρησιμοποίησαν οι καλλιτέχνες, ώστε να σας προκαλέσουν αυτά τα συναισθήματα;
- ▶ Σε ποια έργα χρησιμοποιήθηκαν **θερμά** ή / και **ψυχρά** χρώματα;

Μπορείτε να ανατρέξετε στο Τετράδιο Εργασιών για περισσότερα.

1. Χρώμα

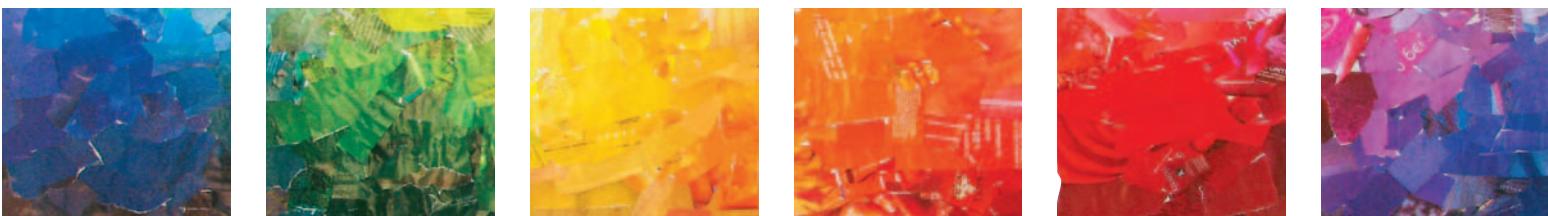
γ. Τα περιοδικά ως πηγή των χρωμάτων της παλέτας μας

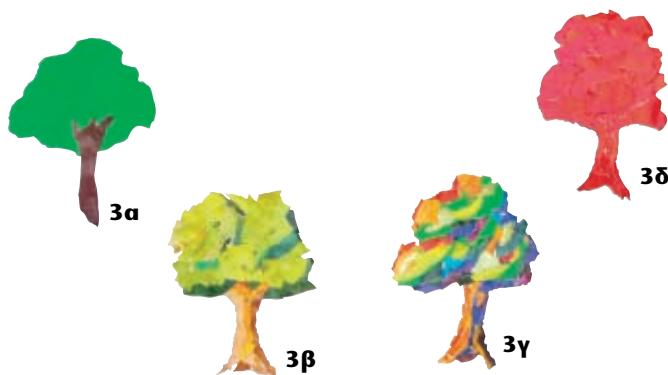
1

Οι σελίδες των περιοδικών είναι γεμάτες χρώματα που μπορούμε εύκολα να κόψουμε και να τα διαχωρίσουμε σε ομάδες, για να χρωματίσουμε τα έργα μας.

- ▶ Σε ποιες **ομάδες χρωμάτων** διαχωρίστηκαν τα χρωματιστά αποκόμματα;
- ▶ Είναι διευκολυντικές οι ταξινομίσεις 1 και 2;
- ▶ Εσείς, πώς θα τα ομαδοποιούσατε;

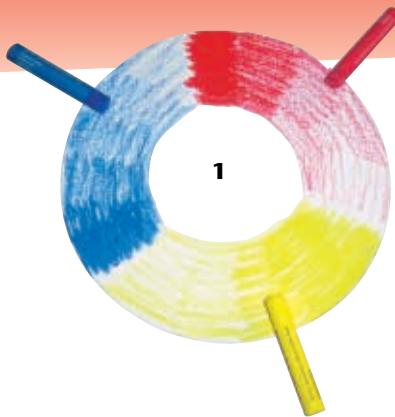
2

- ▶ Αφού διαλέξετε ένα από τα δέντρα, φανταστείτε πως βλέπετε ένα δάσος με δέντρα τέτοιου χρώματος.
- ▶ Ποιες ιδέες ή **συναισθήματα** σας προκαλεί ένα τέτοιο δάσος; Γιατί;
- ▶ Ποια διαδικασία ακολούθησαν τα παιδιά για τη δημιουργία του έργου (εικ. 4);
- ▶ Η σειρά τοποθέτησης των χρωμάτων τι σας θυμίζει;
- ▶ Πού αλλού θα μπορούσατε να βρείτε **έτοιμο χρωματιστό υλικό** για τα έργα σας;

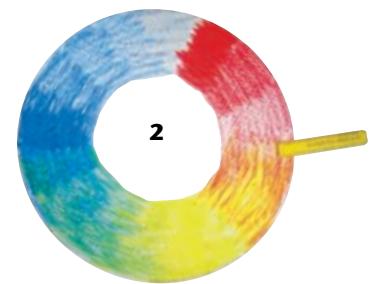

Συγκεντρώστε χρωματιστό υλικό, ταξινομήστε το σε ομάδες χρωμάτων και δημιουργήστε τα δικά σας ατομικά και ομαδικά έργα.

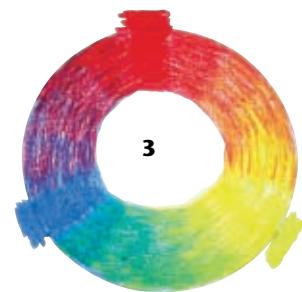

δ. Αναμειγνύοντας λαδοπαστέλ

Πώς μπορούμε να ζωγραφίσουμε πολύχρωμες εικόνες, όταν έχουμε λαδοπαστέλ μόνο των τριών πρωτογενών ή βασικών χρωμάτων;

Τα τρία δευτερογενή χρώματα δημιουργήθηκαν με τη **μείξη** των βασικών. Τις **αποχρώσεις** τους, πώς θα τις δημιουργήσουμε; Δοκιμάστε στο μπλοκ να τις δημιουργήσετε.

4

5

- ▶ Φύσοξε αέρας και ανακάτεψε τη σειρά των εικόνων 4, 5, 6.
Ανακαλύψτε τη διαδικασία που ακολούθησε το παιδί, για να ζωγραφίσει αυτό το τοπίο.
Αριθμήστε τις εικόνες, για να δείξετε τη σειρά που εργάστηκε.
- ▶ **Τι πέτυχε** το παιδί ακολουθώντας αυτή τη διαδικασία;

6

 Διαλέξτε όποιο θέμα προτιμάτε και χρωματίστε με λαδοπαστέλ των 3 βασικών χρωμάτων πάνω σε χρωματιστά ή λευκά χαρτόνια κανσόν. Δημιουργήστε μεγάλη ποικιλία αποχρώσεων **αυξομειώνοντας** τις ποσότητες των υλικών. Χρησιμοποιήστε την τεχνική «από το σκοτεινό στο φωτεινό».